

рекомбінаційних лініях гранично низьких частот, що відкрило нові можливості в діагностиці міжзоряного середовища і допомогло вченому розробити реалістичну модель фізичного стану міжзоряного світу. Під його керівництвом було виконано великий обсяг комплексних спостережень низькочастотного випромінювання різноманітних об'єктів Усесвіту, що дало змогу виявити нові фізичні ефекти, явища, зміцнити позиції України в цій актуальній галузі фундаментальної науки.

Учений був одним з ініціаторів і провідних творців програми комплексної модернізації апаратних засобів створеного в Радіоастрономічному інституті радіотелескопа УТР-2 з використанням найсучасніших інформаційних технологій, новітньої елементної бази. Завдяки його особистому внеску в реалізацію програми УТР-2 став найдосконалішим декаметровим радіотелескопом у світі, завдяки чому наша країна посіла провідне місце в ділянці низькочастотної радіоастрономії. Разом із системою інтерферометрів УРАН цей радіотелескоп включено до переліку наукових об'єктів, які становлять національне надбання України, а О.О. Коноваленко — головний хранитель цих об'єктів.

Олександр Олександрович організував широке міжнародне наукове співробітництво з провідними радіоастрономічними устано-

вами Росії, США, Франції, Австрії, Голландії, Німеччини, Швеції, Індії. На радіотелескопі УТР-2 за участю закордонних дослідників виконано велику кількість міжнародних проектів, передбачених міжнародними договорами, грантами наукових фондів.

О.О. Коноваленко — визнаний лідер заснованої академіком НАН України С.Я. Брауде харківської наукової школи низькочастотної радіоастрономії.

Науково-організаційна діяльність ювіляра розгортається в багатьох напрямках. Він заступник академіка-секретаря Відділення фізики й астрономії НАН України, член низки спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, голова експертної ради з астрономії ВАК України, радіоастрономічної комісії Українського комітету радіосоюзу, член Міжнародного астрономічного союзу, Європейської астрономічної спілки, заступник головного редактора журналу «Радиофизика и радиоастрономия».

Досягнення О.О. Коноваленка відзначені Державною премією СРСР, Премією імені С.Я. Брауде НАН України. Науковця вдостоєно високого звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Наукова громадськість, колеги, учні щиро вітають Олександра Олександровича з ювілеєм, зичать міцного здоров'я, творчої наснаги, довгих і щасливих років життя.

60-річчя члена-кореспондента НАН України О.Б. ПОЛОНСЬКОГО

23 лютого виповнилося 60 років відомому вченому в галузі океанографії, геофізики, кліматології членові-кореспондентові НАН України Олександру Борисовичу Полонському.

О.Б. Полонський народився в 1951 р. у с. Паратунка Камчатського краю в сім'ї військового лікаря. У 1973 р. з відзнакою закінчив Одеський гідрометеорологічний інститут за фахом «океанологія» і був на-

правлений у Службу гідрографії Чорноморського флоту. В 1976 р. вступив до заочної аспірантури Гідрометцентру СРСР і перейшов на роботу в Морський гідрофізичний інститут АН УРСР, де працює і нині. У 1981 р. Олександр Борисович захистив кандидатську дисертацію за фахом «геофізика», а в 1991 р. — докторську дисертацію за фахом «океанологія». У 2009 р. О.Б. Полонського було обрано членом-кореспондентом НАН України. У 2006 р. він створив і очолив в інституті відділ морських кліматичних досліджень і став заступником директора МГІ НАН України з наукової роботи.

Учений — автор понад 320 публікацій. Його наукова діяльність зосереджена навколо таких проблем, як глобальні зміни природного середовища і клімату, що мають антропогенне і природне походження; регіональні прояви глобальних кліматичних процесів у системі океан–атмосфера; глобальна і регіональна океанічна циркуляція і динаміка вод Чорного моря. О.Б. Полонський реалізував одну з перших у світі моделей циркуляції в екваторіальній зоні Світового океану з параметризацією процесів перемішування верхнього квазіоднорідного шару в рамках напівемпіричної теорії турбулентності. Він розвинув інтегральну чисельну модель, яка дає змогу описати вплив синоптичної мінливості в атмосфері на баланс тепла основного океанічного термокліну, також вивчив структуру західного прикордонного шару океану й особливості мінливості системи зональних течій та протитечій в Екваторіальній Атлантиці.

Одним з перших в Україні Олександр Борисович розпочав дослідження ролі океану в коливаннях клімату, створив наукову школу з цього напрямку. Він описав механізм впливу великомасштабних процесів у системі океан–атмосфера Північної Атлантики і тропічної зони Тихого океану на клі-

матичні аномалії в європейському регіоні, зокрема в Чорноморському басейні.

О.Б. Полонський активно займається науково-організаційною діяльністю. Він — заступник голови вченої ради МГІ НАН України, спеціалізованої вченої ради інституту із захисту дисертацій за фахом «океанологія» (географічні науки), голова спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій за фахом «прилади і методи контролю та визначення складу речовини» (технічні науки). Олександр Борисович належить до редколегії «Морского гидрофизического журнала», «Українського гідрометеорологічного журналу», «Вісника Одеського державного університету», періодичних збірок праць МГІ НАН України «Екологічна безпека прибережної і шельфової зони і комплексне використання ресурсів шельфу», «Системи контролю навколишнього середовища». На нього покладено обов'язки редактора розділу «Роль океану в кліматичній системі» у звіті Міжурядової групи експертів зі зміни клімату (ІРСС).

Багато уваги науковець приділяє педагогічній роботі. О.Б. Полонський — професор кафедри «Географія океану» Чорноморського філіалу МДУ ім. М. Ломоносова, кафедри метеорології та кліматології Київського національного університету ім. Т. Шевченка, директор першого в Україні Центру магістерської підготовки, створеного при МГІ НАН України на базі Одеського державного екологічного університету.

У 2009 р. за високі досягнення в науковій та організаційній діяльності вченого нагороджено Почесною грамотою Верховної Ради України. Того ж року йому присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки Автономної Республіки Крим».

Наукова громадськість, колеги, учні щиро вітають Олександра Борисовича з ювілеєм, бажають міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових наукових досягнень і широких творчих обріїв.